

Kulturministeren

Folketingets Kulturudvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

11. februar 2022

Folketingets Kulturudvalg har den 2. marts 2021, efter ønske fra Morten Messerschmidt (DF), stillet mig følgende spørgsmål, nr. 208 (Alm. del), som jeg hermed besvarer.

Spørgsmål:

Vil ministeren kortfattet be- eller afkræfte, om det vil være lovligt for en kommune at afslå eksempelvis en lokalafdeling af Dansk Folkeparti at låne kommunale lokaler, fordi det i Dansk Folkepartis landsvedtægter er slået fast, at man i udgangspunktet skal være dansk statsborger for at kunne optages som medlem, jf. svar på S 168?

Svar:

En kommune kan under nærmere betingelser yde støtte, herunder i form af lokaleudlån, til foreninger efter reglerne i folkeoplysningsloven og efter kommunalfuldmagtsreglerne.

For så vidt angår folkeoplysningsloven kan det oplyses, at den bl.a. har til formål med respekt for forskellige holdninger at sikre offentlige tilskud mv. til den frie folkeoplysende virksomhed, der bygger på demokrati, grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, fællesskab og de enkelte initiativtageres idégrundlag.

Det følger i den forbindelse f.eks. af lovens § 21, stk. 1, at kommunalbestyrelsen i prioriteret rækkefølge til den frie, folkeoplysende virksomhed anviser egnede lokaler, som tilhører kommunen eller er beliggende i denne.

Det er en betingelse for anvisning af lokaler til en frivillig, folkeoplysende forening i henhold til folkeoplysningsloven, at foreningen opfylder lovens tilskudsbetingselser, herunder lovens krav om, at en folkeoplysende forening som udgangspunkt skal være åben for alle, som tilslutter sig foreningens formål.

Om åbenhedskravet fremgår det af lovens forarbejder, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 4, stk. 3, nr. 6, (Folketingstidende 1999/2000 (1. samling), Tillæg A, L 189, sp. 5166) (folkeoplysningsloven):

”Det skal som hovedregel være muligt for alle personer, der tilslutter sig en forenings formål, at blive medlem. D.v.s., der må ikke ske diskrimination på grund af etnisk baggrund, religion, politisk tilhørsforhold eller andre lignende forhold. Det vil derimod være muligt at afvise medlemmer i en periode på grund af almindeligt stop for tilgang af medlemmer i foreningen. Foreninger, hvor medlemskabet er betinget af køn, vil opfylde åbenhedskriteriet, lige som en firmaidrætsklub fortsat kan begrænse medlemsskaren til medlemmer, der rent faktisk arbejder i det pågældende firma. Ligeledes kan en politisk ungdomsforening kræve, at medlemmerne ikke kan være tilsluttet andre partier end foreningens moderparti. Tilsvarende gør sig gældende for kirkelige børne- og ungdomsorganisationer m.v.”

En forening kan således ud over at kræve, at medlemmer skal tilslutte sig foreningens formål, også i et vist omfang stille betingelser for medlemskab, uden derved at miste retten til anvisning af lokaler i henhold til folkeoplysningsloven. Betingelserne for medlemskab må dog ikke indebære usaglig forskelsbehandling. Betingelserne skal således være saglige og relevante i forhold til foreningens formål.

Det vil i alle tilfælde bero på en konkret vurdering, om bestemte betingelser for medlemskab af en forening er forenelige med lovens åbenhedskrav, herunder om betingelserne er saglige og relevante i forhold til foreningens formål.

Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om tilskud og anvisning af lokaler efter folkeoplysningsloven og fører tilsyn med overholdelse af lovens regler.

Ud over reglerne i folkeoplysningsloven, er der mulighed for udlån af kommunale lokaler til politiske partiers interne møder via kommunalfuldmagtsreglerne. I en udtalelse fra den 25. februar 2015 har det daværende Økonomi- og Indenrigsministerie (nu Indenrigs- og Boligministeriet) udtalt sig om kommuners adgang til udlån af lokaler til politiske partiers interne politiske aktiviteter. Udtalelsen er vedlagt dette svar.

Kulturministeriet har desuden indhentet en udtalelse vedrørende det kommunale og regionale tilsyn fra Indenrigs- og Boligministeriet, som oplyser følgende:

”Spørgsmål om lovligheden af en kommunes beslutninger efter folkeoplysningsloven og kommunalfuldmagtsregler er omfattet af det almindelige kommunale og regionale tilsyn, der varetages af Ankestyrelsen med Indenrigs- og Boligministeriet som overordnet tilsynsmyndighed.

Ankestyrelsen beslutter selv, om der er tilstrækkelig anledning til at rejse en tilsynssag.”

Ane Halsboe-Jørgensen